

Ügyszám: NAIH-6343- 3 /2022
Ügyintéző: dr. Nagy-Borsy Noémi

Elek Zoltán részére

kmt3request-20540-e29bd9b4@kimitud.org

Tisztelt Uram!

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) részére 2022. július 14-én küldött elektronikus levelében Ön több adatvédelmi vonatkozású kérdésben kérte a Hatóság állásfoglalását.

I. Előljáróban a Hatóság tájékoztatja Önt, hogy a Hatóságnak a GDPR¹ szerint és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. §-a szerint sem feladata, hogy valamely meghatározott adatkezelés értékelését előzetesen elvégezze és annak jogszabályi megfelelőségéről előzetesen állásfoglalást alakítson ki, vagy adatkezelési kérdésekben konzultációt folytasson. Ilyen tevékenység folytatása jelentősen meg is haladná a Hatóság erőforrásait.

A fentiekre hivatkozva javasolja Önnek a Hatóság, hogy elsősorban az adatkezelőhöz forduljon a kérdéseivel. Amennyiben bírósági, illetve hatósági eljárás van folyamatban, akkor Ön az adott eljárásra irányadó szabályok szerint járhat el a bizonyítékok megismerésének ügyében.

II. A Hatóság mindazonáltal tájékoztatja Önt általánosságban az Ön által feltett kérdések adatvédelmi vonatkozásaival kapcsolatban.

Ön egyrészt abban a kérdésben kérte a Hatóság állásfoglalását, hogy igazságügyi szakértők egymás közötti levelezése megismerhető-e, ha igen, akkor milyen feltételekkel.

Az Ön másik kérdése pedig az volt, hogy amennyiben az igazságügyi szakértő visszautasítja a tájékoztatást azon adatok, módszerek tekintetében, mely alapján elkészíti a szakvéleményt, akkor a GDPR alapján Önnek, mint érintettnek van-e lehetősége hozzáférési joga keretében ezen adatok másolatát kikérni.

A Hatóság az alábbiakban egybefoglalva adja meg a választ a fenti két kérdésre.

II.1. A GDPR az adatkezelés jogalapjait a 6. cikk (1) bekezdésében részletezi. A polgári-, büntető- és közigazgatási eljárásokban kirendelt szakértő adatkezelésére vonatkozóan: e bekezdés c) és e) pontja releváns, amelyek alapján *a személyes adatok kezelése kizárólag akkor és annyiban jogszerű, amennyiben az alábbiak egyike teljesül:*

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

c) az adatkezelés az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítéséhez szükséges;
 e) az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges.

GDPR 6.cikk (3) bekezdése szerint:

(3) Az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti adatkezelés jogalapját a következőnek kell megállapítania:

a) uniós jog, vagy

b) azon tagállami jog, amelynek hatálya alá az adatkezelő tartozik.

A fentiek alapján a vonatkozó tagállami jogszabály az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.).

II.2. A GDPR meghatározása szerint adatkezelő az, aki az adatkezelés céljait és eszközeit meghatározza, a definíció szerint ezt tagállami jog is megteheti. A hazai jogszabály, a Szaktv. **adatkezelőként definiálja a szakértőt** a szakvélemény és az elkészítése alapjául szolgáló anyagok tekintetében. [Szaktv. 40. § (1) bekezdés, 42. § (1)-(3) bekezdés, (5)-(6) bekezdés].

II.3. A GDPR fogalom meghatározásából következően személyes adat egy személyre vonatkozó bármilyen adat, következtetés.² A Szaktv. 42. § (6) bekezdése szerint a **szakértő által kezelt adatok** többek között a szakértőnek átadott adat és a vizsgálat alatt keletkezett adat.

Egy szakértő adatkezelése sajátos annyiban, hogy az adatkezelést az a bírósági, hatósági végzés alapozza meg, amely a szakértőt kirendeli, és a szakértő ehhez a kirendeléshez van kötve. **A Szaktv. nem határozza meg tételesen a kezelt adatok körét** – ezt a feladat jellegéből adódóan nem is tudja megtenni – és a szakértő által kezelt adatként határozza meg **a vizsgálat során felvett adatokat.**

Így jelen esetben azon adatok is az érintett személyes adatának minősülnek, amelyek az igazságügyi szakértői vélemény alapját képezhetik, különös tekintettel **azon adatokra, melyeket az érintett a vizsgálat során maga adott meg** (teszt, kérdőív kitöltése során adott válaszai, az általa elmondottak vizsgálati jegyzőkönyvben rögzítetten, hangfelvétel adatai, stb.).

III. A szakvélemény alapjául szolgáló anyagokra vonatkozó másolatkérés tekintetében a Hatóság álláspontja a következő.

A GDPR 15. cikke a hozzáférés joga körében részletezi az adatkezelésről kérelemre adandó tájékoztatást, a 15. cikk (3) bekezdése értelmében az érintett az adatokról történő másolat kérésére is jogosult.

A Hatóság által hozott NAIH-4771-1/2021 számú határozatban³ (a továbbiakban: Határozat) leszögezésre került, hogy a szakvélemény alapjául szolgáló anyagok tekintetében **a szakértő adatkezelési kérdésekben önálló döntési joggal rendelkezik.** Az érintetti jogok érvényesítését az adatkezelőnek kell biztosítania.

A Határozat által lezárt ügyben az érintett hozzáférési joga keretében kérte a másolatot a szakértő által kezelt, az érintettnek igazságügyi szakértői vizsgálata során az érintettől és tőle felvett, vele kapcsolatba hozható és a róla készült szakvélemény kimunkálásához felhasznált

²GDPR 4. cikk 1. pont: „a személyes adat azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.”

³A Határozat közzétételre került a Hatóság honlapján, megtekinthető az alábbi linken: <https://www.naih.hu/hatarozatok-vegzesek/file/457-hozzaferesi-jog-gyakorlasi-szakertoi-adatkezeles-eseten>

adatokról, beleértve a pszichodiagnosztikai adatállományt, vizsgálati jegyzőkönyveket és hangfelvételeket is. **Tehát a hozzáférési jog gyakorlásának tárgya nem a szakvélemény volt, amely a szakértő által levont következtetéseket tartalmazza, hanem az érintett által megadott adatok.**

A Határozatban a Hatóság az alábbi megállapításokat tette.

A Szaktv. 42. § (2) bekezdésében rögzített adattovábbítási kör nem zárja ki az érintett részére történő jogérvényesítést a saját adatai vonatkozásában. Az adatkezelő az érintettnek a saját adatait fogalmilag részére nem továbbítja, hanem a hozzáférés joga keretében az adatokhoz való hozzáférést biztosítja, kérés esetén másolat formájában.

A Szaktv. 40. § (2) bekezdésében foglalt titoktartás pedig más szervek és személyek felé áll fenn, **értelemszerűen nem minősülhet titoknak az érintett által megadott adat vele szemben.** Az érintett a saját maga által megadott adatoknak a gazdája, aki a titoktartás alóli felmentést is megadhatja, vele szemben a titoktartás nem értelmezhető. A Szaktv. 40. § (2) bekezdése arról rendelkezik, kinek adható az adatokról tájékoztatás a titoktartás keretében, míg az érintettet a saját maga által megadott adatok tekintetében nem tájékoztatási, hanem hozzáférési jog illeti meg.

Az érintettet tehát a hozzáférési joga keretében a GDPR 15. cikk (3) bekezdése alapján megilleti a másolat igénylésének joga. Az érintett jogérvényesítése a 12. cikk (5) bekezdésében, valamint a 15. cikk (4) bekezdésben foglaltak szerint korlátozható. A 15. cikk (4) bekezdése alapján a másolat igénylésének joga nem érintheti hátrányosan mások jogait és szabadságait.

A GDPR 23. cikk (1) bekezdés i) pontja **lehetőséget biztosít a tagállamoknak, hogy jogalkotás útján korlátozást vezessenek be a jogérvényesítésre vonatkozó szakaszok alkalmazása tekintetében az érintett vagy mások jogainak védelme érdekében.** A Szaktv. 42. § (5) bekezdése a rendelet 23. cikk (1) bekezdés e) pontjának megfelelő korlátozásnak minősül.

A szakértő csak indokolt esetben, a kirendelő hatóság, bíróság kirendelő végzésében adott utasítására tagadhatja meg az érintett hozzáférési jogának gyakorlását a GDPR 15. cikk (4) bekezdése alapján, ahogyan a Szaktv. 42. § (5) bekezdése előírja. Ennek hiányában az érintett információs önrendelkezési alapjoga nem korlátozható.

A Szaktv. 42. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„a szakértő az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerint az érintettet megillető, a szakértő által kezelt adatokra vonatkozó tájékoztatás kiadását megtagadja a kirendelő vagy megbízó bűncselekmények megelőzése vagy üldözése, továbbá az érintett vagy mások jogainak védelmének érdekében tett utasítására”.* Ezen szakasz a rendelet fent említett 23. cikk (1) bekezdés e) pontjának megfelelő korlátozásnak minősül.

A Hatóság értelmezésében ez azt jelenti, **hogy a szakértő akkor tagadhatja meg a tájékoztatás megadását, ha erre a kirendelő utasítja.** Adatkezelőként megítélheti, hogy a felsorolt okokból indokolt-e a tájékoztatás megtagadásának kezdeményezése a kirendelő felé, **amennyiben ilyen ok nem áll fenn, a tájékoztatási – és a rendeletben biztosított másolat-adási – kötelezettsége fennáll.**

Amennyiben az adatkezelő szakértő megtagadásra okot adó körülményt észlel, jeleznie kell azt a kirendelő szervnek, aki dönt a másolat-adás megtagadásáról. **Amennyiben azonban az érintett jogát vagy érdekét nem sérti az általa megadott adatok (irat, adat, vizsgálati jegyzőkönyv, pszichodinamikai adat, vizsgálati kapcsolatos rögzített adat, kérdőív, stb.) megismerése, nem elegendő hivatkozás az, hogy a szakmai anyagot maga nem tudja értelmezni, az információs önrendelkezési alapjoga ezen indokkal nem korlátozható.**

További fontos körülmény, hogy **az érintett tájékoztatási joga nem vonatkozik automatikusan harmadik személyek vizsgálati anyagának megismerésére** (pl. a gyermek vizsgálati anyagának megismerésére a szülő által).

Összefoglalva, az Ön kérdéseire válaszolva a Hatóság álláspontja az, hogy a szakvéleményt megalapozó iratok tartalma nem ismerhető meg teljes egészében az érintett által, **annak csak az a része, mely az érintettnek azon személyes adatait tartalmazza, melyeket maga bocsájtott az adatkezelő részére.** Nem ismerhető meg továbbá harmadik személyek személyes adata sem a fentiekben részletezettek miatt.

IV. Végezetül a Hatóság felhívja az Ön szíves figyelmét, hogy a Hatóság – eljárási kereteket nélkülöző, konzultációs válaszként kiadott – jelen tájékoztatása sem jogszabálynak, sem egyéb jogi eszköznek nem tekinthető, az normatív jelleggel, jogi erővel, illetve kötelező tartalommal nem rendelkezik. A Hatóság jelen ügyben rendelkezésre bocsátott információk alapján kialakított jogértelmezése más hatóságot, a bíróságot és az adatkezelőt nem köti, annak csak iránymutató jellege van.

V. További kérdéseire a Hatóság honlapján találhat tájékoztatást, továbbá azokra a Hatóság telefonos ügyfélszolgálatára [a +36 (30) 683-5969 és +36 (30) 549-6838 számokon] ügyfélszolgálati időben, hétfőtől csütörtökig 9:00 és 16:00 óra között, pénteken 9:00 és 14:00 között ad tájékoztatást.

Budapest, 2022. július „29.”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalki Attila
elnök,
c. egyetemi tanár